

WSKAZÓWKI DO WYPEŁNIANIA FORMULARZA

Wypełnianie pól: Wypełnij formularz elektronicznie używając edytora tekstu. Używaj prostego języka i unikaj używania niepotrzebnego prawniczego lub technicznego języka. Stosuj daty w całości (np. 1 stycznia 2014 r.). Jeśli Wniosek jest przygotowywany przez stronę postępowania, rozważ zaangażowanie prawnika w państwie wezwanym, aby doradził Ci w przygotowaniu Wniosku. Jeśli jakaś pozycja nie dotyczy sprawy, wpisz „nie dotyczy” („*non applicable*”) lub „n/d” („*n/a*”) albo w inny sposób *zaznacz*, że ta pozycja nie dotyczy sprawy. Uwagi dołączone do formularza podają dalsze informacje dotyczące wypełniania każdego pola.

Wskazówki są przeznaczone do użytku przy wypełnianiu Wniosku o przeprowadzenie dowodu, jednakże mogą być również pomocne przy występowaniu o zgodę na przeprowadzenie dowodu zgodnie z Rozdziałem II Konwencji o przeprowadzaniu dowodów. W takich sprawach formularz powinien być odpowiednio dostosowany.

Zawartość: Celem formularza jest zapewnienie, żeby Wniosek spełniał minimalne wymagania wynikające z art. 3 (1) Konwencji. Formularz pozwala także na wprowadzenie dodatkowej zawartości, która może być pomocna w wykonaniu wniosku.

Załączniki: Dopuszczalne jest dołączenie załączników. W uwagach dołączonych do formularza wskazano sytuacje, w których ich zastosowanie może być użyteczne. Załączniki powinny być jasno opisane i wymienione we Wniosku oraz trwale dołączone do wypełnionego formularza.

Język: Formularz (wraz z załącznikami) musi być wypełniony w języku Państwa Wezwanego lub należy dołączyć do niego tłumaczenie na ten język (Art. 4(1)). Jednakże Państwo Wezwane może zezwalać lub wymagać użycia innego języka (Art. 4(2)-(4)). Aby dowiedzieć się jakie są konkretne wymagania językowe Państwa Wezwanego, sprawdź Kartę informacji praktycznych tego Państwa.

Format: Wniosek może być składany w wersji papierowej lub na formularzu elektronicznym zgodnie z prawem Państwa Wzywającego. Jeśli organ wzywający chce złożyć Wniosek w formie elektronicznej (np. jako plik PDF), powinien najpierw upewnić się w Organie Centralnym Państwa Wezwanego czy taka forma jest dopuszczalna.

Kopie: Co do zasady, Wniosek powinien być przesłany w dwóch egzemplarzach, chyba że jest składany w formie elektronicznej. W razie wątpliwości skontaktuj się z Organem Centralnym Państwa Wezwanego. Aby odnaleźć informacje kontaktowe, sprawdź Kartę informacji praktycznych Państwa Wezwanego.

Bez legalizacji: Wniosek o przeprowadzenie dowodu nie wymaga legalizacji (ani zaopatrzenia w klauzulę apostille) (Art. 3(3))

Słowniczek: W formularzu:

Organ Centralny oznacza organ wyznaczony przez Stronę Umowy do przyjmowania Wniosek o przeprowadzenie dowodu z Państwa Wzywającego oraz do przekazywania ich organowi wezwanemu.

Konwencja oznacza Haską Konwencję z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, pełny tekst Konwencji jest dostępny w zakładce „*Evidence Section*” na stronie internetowej Haskiej Konferencji.

Haska Konferencja Prawa Prywatnego Międzynarodowego (lub Haska Konferencja) oznacza międzyrządową organizację, pod auspicjami której Konwencja została wynegocjowana i przyjęta.

Wniosek o przeprowadzenie dowodu oznacza narzędzie używane w celu wnioskowania o przeprowadzenie dowodu lub dokonanie innej czynności sądowej na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów.

Karta informacji praktycznych oznacza kartę dotyczącą Państwa - strony umowy, która jest dostępna w „*Evidence Section*” na stronie internetowej Haskiej Konferencji pod odnośnikiem „*Central and other Authorities*”).

Organ wezwany oznacza organ, który wykonuje Wniosek.

Państwo Wezwane oznacza Państwo, do którego Wniosek jest adresowany.

Organ wzywający oznacza organ, który występuje z wnioskiem.

Państwo Wzywające oznacza Państwo, w którym wniosek został sporządzony.

Dalsze informacje: W celu uzyskania dalszych informacji o przeprowadzaniu dowodu za granicą na podstawie Konwencji, odwiedź „*Evidence Section*” na stronie internetowej Haskiej Konferencji <www.hcch.net>. Szczegółowe wyjaśnienia na temat stosowania Konwencji są zawarte w „*Practical Handbook on the Operation of the Evidence Convention*”, który można zamówić przez zakładkę „*Evidence Section*”.

UWAGI

Pozycja 1: Prawo Państwa Wzywającego określa, który organ wysyła Wniosek o przeprowadzenie dowodu do Państwa Wezwanego. W niektórych państwach organ wzywający sam wysyła Wniosek za granicę albo zapewnia jego przekazanie za granicę (np. przez zainteresowaną stronę albo jej pełnomocnika). W innych państwach, Wniosek jest najpierw przekazywany do organu centralnego (zasadniczo Organu Centralnego Państwa Wzywającego wyznaczonego do otrzymywania wniosków z zagranicy), który sam wysyła wniosek za granicę.

Pozycja 2: W niektórych państwach Wniosek o przeprowadzenie dowodu może być wysłany bezpośrednio do organu wezwanego, z pominięciem Organu Centralnego. W takim przypadku wprowadź nazwę organu wezwanego, zamiast nazwy Organu Centralnego. Aby dowiedzieć się, czy Wnioski mogą być przesyłane bezpośrednio do organu wezwanego, sprawdź Kartę informacji praktycznych dla Państwa Wezwanego.

Pozycja 3: Dokumenty stwierdzające wykonanie wniosku przesyła się do organu wzywającego w taki sam sposób, w jaki organ wzywający przesłał Wniosek.

Pozycja 4: Od Państwa Wezwanego wymaga się szybkiego wykonania wniosku. W niektórych sprawach Wniosek może być konieczne wykonanie wniosku i zwrot wniosku po wykonaniu w określonym terminie. Wypełnij niniejszą pozycję, aby określić taki termin i wyjaśnić pilność sprawy. W niektórych państwach organy będą dążyły do zastosowania specjalnej przyspieszonej procedury dla pilnych wniosków, jednakże nie ma gwarancji, że wniosek zostanie wykonany w określonym terminie. Aby dowiedzieć się, jak długo przeciętnie trwa wykonanie wniosku w Państwie Wezwanym, sprawdź Kartę informacji praktycznych dla tego Państwa. Możesz także skontaktować się z Organem Centralnym Państwa Wezwanego. Pamiętaj, że wykonanie wniosku może zostać opóźnione z powodu czynników, które są niezależne od Państwa Wezwanego (np. dostępność i wola osoby, która ma złożyć zeznania).

Pozycja 5a: Wniosek o przeprowadzenie dowodu może być złożony jedynie przez organ sądowy. Prawo Państwa Wzywającego wskazuje, które organy sądowe są właściwe do składania wniosków.

Pozycja 5b: Od organu wzywającego nie oczekuje się wskazania organu wezwanego. Zostanie to dokonane przez Organ Centralny Państwa Wezwanego. Prawo Państwa Wezwanego określa, który organ jest właściwy do wykonania wniosku. W większości państw, postępowanie jest przeprowadzane przez sędziów, sędziów pokoju lub innych urzędników sądowych. W innych (głównie państwach *common law*) wniosek podlega wykonaniu przez osoby wyznaczone przez sąd (*examiners*), które są zwykle prawnikami prowadzącymi prywatną praktykę. Właściwość do wykonania wniosku może zależeć od miejsca wykonania (np. lokalizacji osoby składającej zeznania lub lokalizacji przedmiotu).

Pozycja 5c: Sprawa może być nazwana zgodnie z oznaczeniami Państwa Wzywającego.

Pozycja 6: Jeżeli jest tylko jedna strona postępowania, tylko pozycja 6a wymaga wypełnienia. Rozważ wskazanie adresu e-mail stron i/lub ich pełnomocników, aby ułatwić późniejszą korespondencję

z organem wezwanym (szczególnie jeśli strony i/lub ich pełnomocnicy mają być obecni przy wykonaniu wniosku - patrz pozycja 14). Jeżeli jest kilku powodów lub pozwanych, rozważ wskazanie tylko głównego powoda lub pozwanego, zgodnie z oznaczeniami Państwa Wzywającego.

Pozycja 7a: Zakres przekazywanych informacji zależy od sprawy i żądanego dowodu. Opisz rodzaj postępowania tak precyzyjnie jak to możliwe i w taki sposób, aby zapewnić, że zagraniczny organ niezaznajomiony z praktyką prowadzenia sporów w Państwie Wzywającym zrozumie wniosek.

Pozycja 7b i c: Zwróć szczególną uwagę na opis pism procesowych, które stanowią podstawę do złożenia wniosku (np. pisma, w uzasadnieniu których zawnioskowano dowody). Szczegółowe informacje mogą być konieczne, jeśli osoba będzie przesłuchiwana na konkretne okoliczności sprawy.

Pozycja 7d: Inne dokumenty mogą obejmować postanowienia sądu, które precyzują rodzaje i szczegóły żądanego dowodu. Pamiętaj, że każdy załącznik do Wniosku musi spełniać wymagania językowe.

Pozycja 8a: Jeśli ma być przeprowadzony dowód, użyj pozycji 9-11, aby sprecyzować żądany dowód. Uzyskiwanie określonego materiału lub przeprowadzanie określonych czynności może być poza właściwością sądów w Państwie Wezwanym, a w takim przypadku istnieje ryzyko odmowy wykonania wniosku. W razie wątpliwości odwołaj się do Karty informacji praktycznych dla Państwa Wezwanego lub skontaktuj się z Organem Centralnym Państwa Wezwanego.

Pozycja 8b: Ta pozycja jest szczególnie ważna dla Wniosków sporządzanych w ramach postępowań *common law*, w sprawach, w których (a) zwrócono się o wydanie dokumentów (b) Państwo Wezwane oświadczyło, że nie będzie wykonywało wniosków o przeprowadzenie dowodów, których przedmiotem będzie żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego (*pre-trial discovery of documents*). Aby dowiedzieć się, czy Państwo Wezwane złożyło „Oświadczenie z Artykułu 23” należy zapoznać się z "*Table Reflecting Applicability of Articles 15, 16, 17, 18 and 23 of the Hague Evidence Convention*". Jeśli żądane są metadane dokumentów przechowywanych elektronicznie, należy jasno określić, jaki typ informacji jest potrzebny, np. autorstwo konkretnego dokumentu, kto i ile razy miał dostęp do dokumentu, itp. W takich sprawach, unikaj wnioskowania o dowód z dysku twardego lub innego sprzętu komputerowego, który może być łatwo uznany za „próbę wydobycia informacji" („*fishing expedition*").

Pozycja 9: Przekazanie kompletnych i dokładnych informacji o osobie, która ma być przesłuchana, jest ważne, żeby pozwolić organowi wezwanemu na łatwą identyfikację i wezwanie osoby. W przypadku osoby fizycznej podaj adres zamieszkania. Narodowość, zawód, data urodzenia osoby i jej numer identyfikacyjny również mogą zostać wskazane (jeśli są znane). Jeśli żądany jest dowód od osoby prawnej, podaj zarejestrowaną siedzibę i/lub osobę odpowiedzialną oraz numer, pod którym osoba prawna jest zarejestrowana. Jeśli żądany jest dowód od kilku osób może być konieczne użycie

oddzielnych Wniosków dla każdej osoby. W razie wątpliwości skontaktuj się z Organem Centralnym Państwa Wezwanego, aby sprawdzić czy oddzielne wnioski są potrzebne.

Pozycja 10: Pytania powinny być sformułowane w jasny i zwięzły sposób, powinny unikać niejasnych/niedookreślonych zwrotów i niepewnych pojęć, które mogłyby nie być zrozumiałe dla organu wezwanego. Dodatkowo pytania powinny być precyzyjne i dostatecznie skonkretyzowane. Nieokreślone lub nieprecyzyjne pytania niepotrzebnie komplikują zadanie organu wezwanego w przesłuchaniu świadka lub biegłego i mogą spowodować, że odpowiedzi nie będą pomocne. Przedmiot sprawy, dla której przeprowadza się przesłuchanie, powinien być jasno zdefiniowany, mając na uwadze, że organ wezwany raczej nie wie o sprawie więcej, niż to co zostało zawarte we Wniosku (patrz pozycja 7.). Im szerszy jest zakres przedmiotu sprawy, tym większa potrzeba wskazania szczegółów; pytania mogą być sprecyzowane w załączniku. W takim wypadku należy upewnić się, że załącznik jest wyraźnie oznaczony i wprowadzono odwołanie do niego. Pamiętaj, że każdy załącznik do Wniosku musi spełniać wymagania językowe.

Pozycja 11: Dokumenty i mienie powinny być wyraźnie oznaczone. Dla dokumentów wymień: autora, odbiorcę, przedmiot sprawy i datę (jeśli znane), a także nazwisko i adres osoby, od której dokumenty mają być uzyskane. Unikaj określania dokumentów jako wszystkie lub niektóre z danej kategorii. Państwo Wezwane mogło oświadczyć, że nie będzie wykonywało wniosków o przeprowadzenie dowodów, których przedmiotem będzie żądanie ujawnienia dokumentów przed wszczęciem postępowania sądowego (*pre-trial discovery of documents*). Aby dowiedzieć się, czy Państwo Wezwane złożyło „Oświadczenie z Artykułu 23” należy zapoznać się z "*Table Reflecting Applicability of Articles 15, 16, 17, 18 and 23 of the Hague Evidence Convention*". Dalsze informacje mogą być dostępne w Karcie informacji praktycznych dla tego Państwa.

Pozycja 12: Prawo Państwa Wzywającego może wymagać, aby zeznania zostały stwierdzone przysięgą lub przyrzeczeniem. Może także wymagać szczególnej formy tej przysięgi lub przyrzeczenia (np. użycia określonych słów lub zaprzysiężenia przez określoną osobę). Od organu wezwanego wymaga się spełnienia prośby, aby zeznania były stwierdzone przysięgą lub przyrzeczeniem wraz z użyciem szczególnej formy, chyba że jest to niezgodne z prawem wewnętrznym Państwa Wezwanego, lub niemożliwe do przeprowadzenia z powodu wewnętrznej praktyki lub procedury, lub z powodu praktycznych trudności. Aby uniknąć opóźnień wynikających z niespełnienia prośby, użyj tej pozycji, aby wskazać czy postępowanie może być przeprowadzone zgodnie z procedurą krajową Państwa Wezwanego. W razie wątpliwości czy przysięga lub przyrzeczenie może zostać odebrane, skontaktuj się z Organem Centralnym Państwa Wezwanego.

Pozycja 13: Dowód zostanie przeprowadzony z zastosowaniem metod i procedur przewidzianych prawem Państwa Wezwanego, które mogą być znacząco różne od tych przewidzianych na podstawie prawa Państwa Wzywającego. Niemniej, organ wzywający może zwrócić się do organu wezwanego, żeby przestrzegał szczególnej metody lub procedury, aby zapewnić, że dowód zostanie przeprowadzony w formie, która może być użyta w postępowaniu; w takim przypadku Konwencja wymaga, by organ wezwany przestrzegał tej szczególnej metody lub procedury żądanej przez organ wzywający, chyba że

metoda lub procedura jest (a) niezgodna z prawem wewnętrznym Państwa Wezwanego, lub (b) jej zastosowanie nie jest możliwe z powodu praktyki sądowej lub trudności praktycznych. Przykłady typowych próśb zawierają: odebranie zeznań od świadka w formie pisemnej, sporządzenie dosłownej transkrypcji przesłuchania ustnego oraz przesłuchanie lub przesłuchanie krzyżowe (*cross-examination*) świadka przez strony lub ich pełnomocników. Zwróć szczególną uwagę, aby jasno sprecyzować metodę lub procedurę, aby uniknąć opóźnień w wykonaniu Wniosku. Pomocne może być przekazanie wyciągu z odnośnego prawa lub wskazówek Państwa Wzywającego w drodze załącznika do Wniosku o przeprowadzenie dowodu. Pamiętaj, że każdy załącznik do Wniosku musi spełniać wymagania językowe.

Pozycja 14: Ta pozycja ułatwia wdrożenie Artykułu 7 Konwencji, który uprawnia strony i ich pełnomocników do obecności przy wykonaniu wniosku, zarówno osobiście jak i przez łącze video.

Pozycja 15: Ta pozycja ułatwia wdrożenie Artykułu 8 Konwencji, który przewiduje, że sędziowie organu wzywającego mogą być obecni przy wykonywaniu wniosku, jeśli (a) Państwo wezwane złożyło stosowne oświadczenie (b) została wydana uprzednia zgoda właściwego organu wyznaczonego w oświadczeniu (jeśli taka zgoda jest wymagana przez Państwo Wezwane). Sędziowie mogą być obecni przy wykonaniu wniosku zarówno osobiście, jak i przez łącze video. Aby dowiedzieć się, czy Państwo Wezwane złożyło oświadczenie oraz jaka jest treść tego oświadczenia, sprawdź Kartę informacji praktycznych dla tego Państwa.

Pozycja 16: Ta pozycja ułatwia wdrożenie Artykułu 11(1)(b) Konwencji, który przewiduje, że osoba może odmówić zeznań lub przedstawienia innego dowodu na podstawie prawa Państwa Wzywającego, jeśli to prawo lub obowiązek zostało powołane we Wniosku o przeprowadzenie dowodu. Zwróć szczególną uwagę, by jasno sprecyzować prawo lub obowiązek, aby uniknąć opóźnień w wykonaniu wniosku. Pomocne może być przekazanie wyciągu z odnośnego prawa Państwa Wzywającego w drodze załącznika do Wniosku o przeprowadzenie dowodu. Pamiętaj, że każdy załącznik do Wniosku musi spełniać wymagania językowe.

Pozycja 17: Wykonanie wniosku uzasadnia obowiązek zwrotu tylko takich kosztów, jak wynagrodzenia zapłacone biegłym i tłumaczom, koszty spowodowane zastosowaniem „szczególnej metody lub procedury” (Art. 14(2)) oraz niektóre koszty, do których żądania zwrotu Państwo Wezwane jest zobowiązane z powodu ograniczeń konstytucyjnych. Aby dowiedzieć się, czy Państwo Wezwane żąda zwrotu tych kosztów, sprawdź Kartę informacji praktycznych dla tego Państwa.